

JAV LKMA NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

2015 rugpjūčio 30 Putname įvyko JAV LKMA (Lietuvių katalikų mokslo akademijos) narių suvažiavimas.

Buvo išrinkta valdyba naujai dvejų metų kadencijai: dr. Aleksas Gedmintas, dr. Ramūnas Girnius, dr. Mirga Girniuvienė, Saulius Kuprys, ses. Ona Mikailaitė, Jonas Stundžia

Buvo priimti du nauji nariai - dr. Moacir de Sa Pereira ir Paul Rizauckas. Dr. de Sa Pereira apgynė daktaratą Amerikos literatūroje 2014 metais Čikagos universitete. Šiuo metu dėsto Amerikos literatūrą New Yorko universitete. Paul Rizauckas baigė Rensslear Polytechnic Institute 1983 m., turi magistro laipsnį Informatikoje.

Dalyvių dalis. (Nomedos Girniūtės nuotr.)

Mokslinius pranešimus darė dr. Milda B. Richardson, Nomeda Girniūtė, dr. Tomas Girnius ir dr. Aleksas Gedmintas.

Dr. Milda

Richardson kalbėjo apie architektą Muloką.

Dr. Richardson yra JAV LKMA narė. Ji yra Architektūros istorijos daktarė, dėsto Northeastern u-
to Art and Design departamente. Ji kalbėjo apie architektą Joną Muloką. Muloko architektūrinių

projektų tarpe yra išsviams gerai žinomas Jaunimo Centras Čikagoje bei Kryžiaus kelių koplyčia Pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte. Už Kristaus Atsimainymo bažnyčios projektą New Yorke, kurį jis atliko su V. K. Jonynu, Mulokas laimėjo pirmojo laipsnio premiją.

Šiuo metu dr. Richardson rūpinasi plačiau išgarsinti Muloko vardą amerikiečių tarpe. Ji lygina Muloką su plačiai žinomu latvių architektu Gunnar Birkerts. Birkerts priklausė Amerikos architektų institutui ir buvo veiklus JAV architektų tarpe. Mulokas nepriklausė architektų sąjungai, veikė daugiausiai lietuvių išsvių tarpe. Visi amerikiečiai, kuriems dr. Richardson kalba apie Muloką, žavisi jo projektais, kurie įkvėpti lietuvių liaudies menu.

Nomeda Girniūtė kalbą apie vėžį. (Mirgos Girniuvienės nuotr.)

Nomeda Girniūtė, taip pat JAV LKMA narė, ruošia biologijos daktaratą Massachussets u-te. Ji kalbėjo apie vėžį ir JNK signalizavimo taką. Daugelis biologų galvoja, jog JNK tako išjungimas

skatina vėžį. Jos tyrimai rodo, jog pelių mirtingumas statistiškai reikšmingai padidėja, kai išjungtas JNK signalizavimo takas ir kartu atimtas p 53 baltymas. Užklausta, ar vėžį kada nugalėsime, Girniūtė atsiliepė, jog sparčiai didėjanti žinių bazė ilginiui leis mums vėžį nugalėti, tačiau turbūt ne šiame šimtmeteje.

Dr. Tomas Girnius kalba apie katastrofų modeliavimą. (Nomedos Girniūtės nuotr.)

Dr. Girnius, taip pat JAV LKMA narys, įsigijo Matematikos daktarą California Institute of Technology ir dirba katastrofų modeliavimo firmoje. Jis kalbėjo apie katastrofų modeliavimą ir naujai besivystančią modeliavimo sritį - modeliavimo pritaikymą kibernetinei rizikai.

Vienas didžiausių iššūkių naujoje srityje yra kibernetinių rizikų grupuočių sukūrimas. Gamtinių katastrofų modeliavimas remiasi paties gamtos reiškinių grupavimu - uraganai, žemės drebėjimai, gaisrai ir pan. Tačiau nėra svaime aišku, ar būtų naudinga kibernetinę riziką grupuoti pagal kibernetinio išpuolio tipą - viruso įdiegimą „debesyje“, viruso įdiegimą vienoje duomenų sistemoje, įsibrovimą į duomenų bazę ir pan. Atrodytų, kad kibernetinius įsiveržimus naudingiausia grupuoti pagal jų pasekmes, o ne pagal jų tipą. Pvz., jie gali atjungti visą didmiesčio energetikos tinklą, gali sutrukdyti visai šalies gynybai, gali apiplėšti milijonus žmonių.

Rizikos modeliais naudojasi draudimo firmos ir jų klientai. Ligšiol jie vangiai pritaiko kibernetinės rizikos modelius. Pvz., kai buvo įsibrauta į Target duomenų bazę, draudimo firma apmokėjo tik už mažą dalį patirtos skriaudos, pvz., apmokėjo už Target klientų kredito sekimą. Tačiau neapmokės už patirtą žalą milijonų klientų, kurie yra iškėlę bylas prieš Target.

Svečiai klausosi mokslinių pranešimų. (Nomedos Girniūtės nuotr.)

Dr. Gedmintas, JAV LKMA valdybos narys, yra Antropologijos daktaras kuris dėsto State University of New York. Jis pranešė apie dabartinę karimų padėtį Lietuvoje. Grynakraujų karimų Lietuvoje liko tik 200. Jie stengiasi sukurti šeimas susitikdami su karimais iš kitų kraštų. Lietuvoje kasmet vyksta Karimų kalbos stovykla, į kurią atkeliauja karimai iš Lenkijos, Baltarusijos, Ukrainos ir kitų kraštų. Stovykloje kalba rusiškai arba lenkiškai, o grįžę į namus kalba gyvenamo krašto kalba. Į savo bendruomenę kol kas nepriima negrynakraujus karimus.

Svečiai stebėjosi šiuo griežtu nusistatymu. Priešingai, JAV lietuviai priima kitataučius į lietuvių bendruomenę, labiau pabrėždami meilės kultūrai svarbą.

Kviečiame apsilankyti JAV LKMA svetainėje adresu www.lkma.org, kur aprašyta organizacijos veikla.

dr. Mirga Girniuvienė

JAV LKMA pirmininkė